

Nr 28.

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av väckta motioner angående redovisning å skattsedlarna av försvarskostnadernas beräknade andel av inkomst- och förmögenhetsskatten.

(2:a avd.)

I de inom riksdagen väckta, till bevillningsutskottet hänvisade likalydande motionerna I: 52 av herr *Lage Svedberg m. fl.* och II: 58 av herr *Spångberg m. fl.* har hemställts, »att riksdagen hos Kungl. Maj:t anhåller om utredning och förslag till redovisning å skattsedlarna av försvarskostnadernas beräknade andel av inkomst- och förmögenhetsskatten eventuellt såsom en särskild försvarsskatt».

Till stöd för det i de förevarande motionerna framförda yrkandet har motionärerna åberopat innehållet i de av samma motionärer väckta, likalydande motionerna I: 51 och II: 57, vilka motioner hänvisats till statsutskottets behandling. Av innehållet i sistnämnda motioner må här anföras följande. Enligt motionärernas mening borde något göras för att redan på skattsedeln lämna en orientering över budgeten, så att den enskilde skattebetalaren därav kunde få någon inblick i skattemedlens användning. För närvarande specificerades endast någon obetydlig post i det sammanlagda skattebeloppet. En bättre helhetsbild skulle erhållas, om även någon större utgiftspost redovisades å skattsedlarna. Som sådan kunde man lämpligast välja försvarsutgifterna. Även i vårt land hade rustningsbördan växt till ett kostnadsbelopp, som hindrade en eljest möjlig utveckling på andra viktiga områden. Man måste sträva efter en väsentlig nedskärning av nuvarande försvarsutgifter och samtidigt söka bestämma en kostnadsram, som icke finge överskridas under fredstid. Det som sparades av militärkostnader kunde användas till snabbare lösning av de viktiga frågor, som nu stode på dagordningen. Motionärerna kunde nämna skattesänkningen samt frågor på det sociala och kulturella området. Utan tvivel funnes det en stark önskan hos den överväldigande delen av vårt folk om sparsamhet och en betydande nedsättning av försvarskostnaderna. Sparsamheten kunde ju tänkas ske efter flera linjer. Som ett medel hade motionärerna tänkt sig en öppen redovisning på skattsedlarna av försvarskostnadernas beräknade andel av de sammanlagda skatteinkomsterna, antingen genom en procentuell beräkning av försvarskostnaderna eller genom en fristående försvarsskatt, som uttoges genom inkomst- och förmögenhetsbeskattningen. Genom den-

na metod skulle erhållas dels en god vägledning över skattemedlens användning, dels kunde man vänta sig en större allmän strävan till sparsamhet i syfte att minska kostnaderna. Motionärerna ansåge det lämpligt att berörda frågor snarast bleve föremål för utredning; detta vore särskilt motiverat på grund av försvarskostnadernas stora andel i de sammanlagda kostnader, som täcktes genom inkomst- och förmögenhetsskatterna.

Utskottet. I de förevarande motionerna har yrkats skrivelse till Kungl. Maj:t med hemställan om utredning och förslag till bestämmelser om redovisning å debetsedlarna av försvarskostnadernas beräknade andel av inkomst- och förmögenhetsskatterna. Detta skulle enligt motionärerna kunna ske antingen genom en procentuell beräkning av försvarskostnadernas andel i de debiterade statliga skatterna eller genom uttagandet av en fristående försvarsskatt. Enligt motionärernas mening skulle därigenom erhållas en god vägledning över skattemedlens användning, och man kunde förvänta sig en större allmän strävan till sparsamhet i syfte att minska kostnaderna.

Utskottet vill för sin del så till vida uttala sin anslutning till motionärernas uppfattning, att utskottet anser det i och för sig vara ett önskemål att de skattskyldiga erhåller kännedom om statsbudgetens såväl inkomstsida som utgiftssida.

Enligt utskottets mening måste emellertid starkt ifrågasättas det lämpliga i att storleken av vissa statsutgifter särskilt framhäves. Snarare torde en mera allmän uppfattning om utgifternas huvudsakliga fördelning på olika huvudtitlar vara önskvärd. Med den uppmärksamhet pressen numera ägnar framläggandet av statsverkspropositionen torde också kunna förutsättas, att en icke oväsentlig kunskap om dessa förhållanden därigenom erhålles. Utskottet har sig vidare bekant att frågan om ytterligare upplysning på denna punkt diskuterats av myndigheterna utan att ännu något förslag i ämnet framkommit.

Ett genomförande av något av de av motionärerna framlagda förslagen synes för övrigt knappast vara möjligt. Det torde sålunda vara ogörligt att på något sätt beräkna de särskilda huvudtitlarnas andel i inkomst- och förmögenhetsskatterna. Det är i driftbudgeten icke förutsatt att vissa statsinkomster skall användas till vissa statsutgifter, utan alla statens inkomster skall användas för att täcka alla utgifter. Det enda undantaget från denna regel utgör genom bilbeskattningen influtna medel.

Att nu införa en särskild försvarsskatt skulle ytterligare komplicera beskattningssystemet och synes jämväl av andra skäl icke böra ifrågakomma. Utskottet vill erinra om att riksdagen så sent som år 1952 antog helt nya skatteskalor vid den statliga beskattningen, vilka skall tillämpas första gången vid innevarande års taxering. I detta sammanhang må även framhållas, att 1953 års bevillningsutskott i sitt av riksdagen godkända betänkande nr 57 avstyrkte en motion (II: 252 av herr Lundberg), vari yrkats utredning om införande av en särskild, starkt progressiv skatt för täckande

av försvarsutgifterna. Utskottet fann något aktuellt behov av en sådan utredning icke föreligga.

Av angivna skäl anser sig utskottet icke böra tillstyrka skrivelse till Kungl. Maj:t i ämnet. Utskottet avstyrker förty de förevarande motionerna.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att de likalydande motionerna I: 52 av herr Lage Svedberg m. fl. och II: 58 av herr Spångberg m. fl. angående redovisning å skattsedlarna av försvarskostnadernas beräknade andel av inkomst- och förmögenhetsskatten icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 9 mars 1954.

På bevillningsutskottets vägnar:

ADOLV OLSSON.

Närvarande:

från första kammaren: herrar Sjödahl, Heüman, Spetz, Falk, Velander, Söderquist, Niklasson, Einar Eriksson och Damström; samt

från andra kammaren: herrar Olsson i Gävle, Kristensson i Osby, Orgård, Brandt, Strandh, Kärrlander, Wiklund, Anderson i Sundsvall, Nilsson i Svalöv och Jansson i Aspeboda.